

SGF

STUDIO
GALERIJE
FORUM

MARIJANA BIRTIĆ

10.11. - 2.12.1992.

Reljef je u novijoj hrvatskoj umjetnosti postao gotovo slučajnošću. Rijetki su autori mlađe i mlade generacije koji posežu za reljefom kao sredstvom vlastitog izraza. Razlog tome zacijelo nije što reljef nije ravnopravan punoj plastici ili pak slikarstvu, već je jednostavno ostao na margini jer mu kritičari i sami umjetnici nisu poklanjali zasluženu pažnju.

Marijana Birtić je svojom prvom samostalnom izložbom u Galeriji "Vladimir Nazor", predstavivši se reljefima većih formata rađenih u tehnikama papier mâchéa, gipsa i terakote, ispunila određenu prazninu naše suvremene umjetničke prakse, a kasnijim istupima na kolektivnim izložbama ostala je vjerna reljefu koji je evidentno postao njenim prepoznatljivim umjetničkim izrazom. Već je na prvoj samostalnoj izložbi bilo jasno da Marijana strogo poštuje zakon kadra u kojem će impostirati figuru ili njezinu naznaku-skicu u praznini kadra, te na taj način dobiva svojevrsan ekran na kojem protagonisti pričaju svoju, najčešće sjetnu čak i otuđenu priču.

Taj kadar ili ekran sve više zaokuplja Marijanu što će biti najjasnije predočeno upravo ovom njenom drugom, samostalnom izložbom. Osam velikih ekrana (vodoravne ili okomite prizme) stoje u pijesku licem okrenuti publici. Samo je prednja ploha (lice) reljefno obrađena dok ostale ostavljaju materijalu da sam govori. Željezni lim kojeg umjetnica upotrebljava, premazan je kiselinom koja izaziva proces oksidacije što se dešava i na reljefima koji su prethodno iskucani (istrajban) u limu i nakon premaza kiselinom prolaze proces kao i ostale stranice prizme. Autorica je sada dovela i sebe i promatrača pred pitanje: radi li se o reljefu ili je riječ o skulpturama? Ako se gleda samo prednja ploha, riječ je dakako o reljefu, ali se ona u ovakvoj kompoziciji nikako ne može izdvojiti od cjeline.

Aritmična izmjena ikonografije koja polazi od dijelova ljudskog tijela (tri glave, muški i ženski torzo, ženski akt i dva muška akta s leđa), cijeloj ovoj kompoziciji daje neobičnu dinamiku i naglašen nepravilan ritam što pojačava i izmjena dimenzija i formata samih prizmi. Pijesak posipan po podu kontrapunkt je koji smiruje ovaj ambijent, ali jednako skladno sudjeluje u njenom monokromatskom skladu. On jednako smiruje i pojačava dramaturgiju koju nam kazuju likovi iskucani na limenim prizmama. Autorica će i ovdje posegnuti za osjećajem tjeskobe koji se i ranije jasno osjećao u njenim radovima. Kadriranje je sada mnogo hrabrije, jer će Marijana posegnuti za smjelim rezovima kadra, ostavljajući lik unutar njega stještenim i potisnutim i dok će tri prizme s prikazima glava ispoljavati određenu ekspresiju, aktovi i torza bit će prikazani ili s leđa ili će njihove glave biti rezane i bez lica.

Asimetrična kompozicija ove grupe, kontrasti ekspresivnih lica, kubističkih torza i aktova, te realistički prikazi muških leđa (djeluju poput otiska), reljefi koji postaju skulpturom, monokromatsko prožimanje hrđe i neutralnost pijeska čine ovaj ambijent što može zvučati nevjerovatno, izuzetno usklađenim radom koji odiše punom umjetničkom zrelošću. Dinamika je postignuta i odnosima volumena i dramaturgijom likova te predstavlja umjetničko djelo snažnog dojma koji potvrđuje Marijanu Birtić kao umjetnika koji je već zarana svoj talent doista i potvrdio promišljenim i zrelim umjetničkim izrazom.

Mladen Lučić

BIOGRAFIJA:

Marijana Birtić rođena je 1. travnja 1963. u Gelsenkirchenu (Njemačka), diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, 1987. godine.

Živi i radi u Zagrebu.

Adresa: Mesnička 11,
tel. 041/42 88 07

SAMOSTALNE IZLOŽBE:

1987. Galerija Vladimir Nazor

1992. Studio Galerije Forum

KOLEKTIVNE IZLOŽBE:

IX, XX, XXI, XXII SALON MLADIH

1990. Triennale kiparstva, Zagreb

1990. Zagrebački salon

Izloženi radovi pod nazivom "POLJE" nastali su 1992. godine
u tehnici iskucavanja željeznog lima.

Izdavač
GALERIJA FORUM

KULTURNO
INFORMATIVNI
CENTAR ZAGREB
Teslina 16, tel. 421-144

Za izdavača
direktor BOJAN MUNJIN

Urednik kataloga
VIŠNJA KNEŽOČI

Predgovor
MLADEN LUČIĆ

Fotografija
STANKO HERCEG

Grafički urednik
IVICA STANČIN

Likovna postava
VIŠNJA KNEŽOČI
LOVRO ARTUKOVIĆ

Plakat
IVICA STANČIN

Tisak plakata
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Grafička priprema
NAKLADA MD

Tisak kataloga
KRATIS d.o.o.

Naklada
400 komada